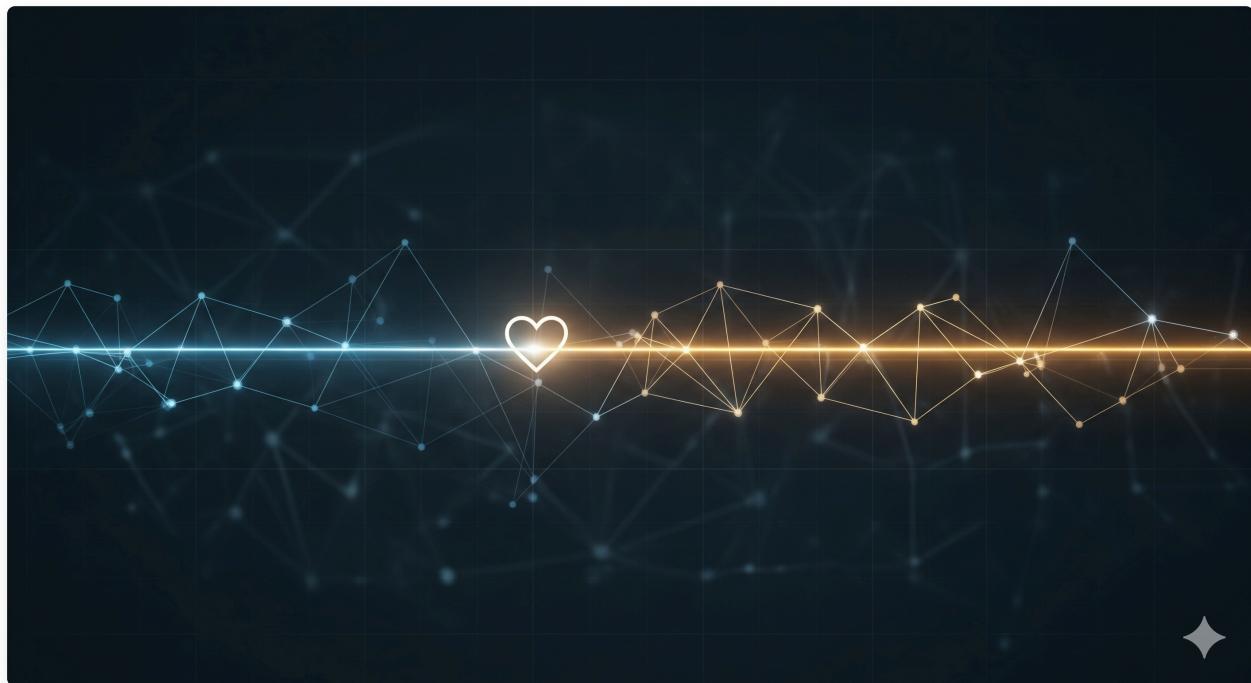

Omsorgsvalutan: Varför basinkomst bara är början

By Global Governance Frameworks • 9/15/2025

Introduktion: Utbrändhetsparadoxen och löftet om basinkomst

Väckarklockan ringer klockan 06:00 och Sarah Chen räknar redan: lämna på förskolan, pendla till marknadsföringsjobbet, åtta timmar med att optimera klickfrekvenser, och sedan det andra skiftet. Efter middag och godnattsagor kommer hon att ägna två timmar åt att ta hand om sin åldrande mor – hantera mediciner, samordna läkarbesök, eller bara lyssna. Detta arbete, den mest meningsfulla delen av hennes dag, ger henne ingenting. Enligt vårt ekonomiska system har det ett värde av noll.

Sarahs berättelse återspeglar en paradox i hjärtat av vår moderna värld. Vi lever i ett "utbrändhetssamhälle" som kräver konstant produktivitet, men det arbete som upprätthåller våra liv – att uppfostra barn, stödja äldre, bygga gemenskap – förblir ekonomiskt osynligt och obelönat.

Universell basinkomst (UBI) har framträtt som det mest kraftfulla svaret på denna kris. Från Finland till Kenya har pilotprogram visat att direkta kontantöverföringar kan minska stress, förbättra välbefinnandet och ge den grundläggande ekonomiska trygghet människor behöver för att överleva. UBI är ett djupt och nödvändigt steg framåt, ett avgörande skyddsnät för 2000-talet.

Men trots alla dess löften är UBI ett briljant **smärtstillande medel** för symptomerna på ett trasigt system, men det botar inte den underliggande sjukdomen. Det ger människor pengar för att överleva inom den nuvarande ekonomin, men det förändrar inte det ekonomiska systemet som är strukturellt blind för värdet av omsorg.

Tänk om vi kunde bygga vidare på UBI:s grund? Tänk om vi kunde skapa en ekonomi som aktivt erkänner, värdesätter och belönar det arbete som håller oss alla samman? Detta inlägg utforskar ett banbrytande experiment utformat för att göra just det – en riktad intervention vi kallar **systemisk akupunktur**, driven av en ny typ av pengar: en **omsorgsvaluta**.

Diagnosen: Smärtstillande vs. systemisk akupunktur

Det är frestande att tro att vi kan lösa omsorgskrisen genom att helt enkelt fördela mer pengar via välkända kanaler. Vi skulle kunna skapa nya statliga bidrag, utöka sociala program eller höja lönerna för vårdpersonal. Detta är alla nödvändiga, värdefulla åtgärder som skulle ge omedelbar lindring.

Men de är också sofistikerade **smärtstillande medel** för en kronisk sjukdom. De behandlar symptomet – otillräcklig finansiering för omsorg – men lämnar den underliggande patologin orörd. Denna patologi är vår ekonomis grundläggande **beroende av centraliserade, politiskt instabila finansieringsströmmar** som kan minskas eller elimineras med nästa valcykel eller budgetkris. När en stadsbudget skärs ner är de program som stöder omsorg ofta de första som försvinner.

Tänk om vi, istället för att bara hantera smärtan, kunde ta itu med grundorsaken? Global Governance Frameworks (GGF) tillvägagångssätt är utformat som "**systemisk akupunktur**" – en riktad intervention som syftar till att läka grundorsaken snarare än att bara dölja dess symptom. Sjukdomen är strukturellt beroende; botemedlet kan ligga i att bygga motståndskraftiga, **gemenskapsägda värdekretslopp** som är isolerade från politiska chocker och kontrolleras av de mänskor de tjänar.

Visionen: En valuta för omsorgsekonomin

Detta för oss till den visionära kärnan av experimentet: Tänk om vi kunde skapa en ny typ av pengar som är särskilt utformade för att se och belöna det arbete som vår nuvarande ekonomi ignorerar?

Vi kallar detta nya verktyg **Hjärtan ❤️ (Omsorgsvalutan)**.

Föreställ dig en icke-handelbar social kredit – som en specialiserad, gemenskapsdriven kupong – som du får varje månad tillsammans med din vanliga basinkomst. Du kan inte spendera den på Amazon, men du kan använda den för att betala för en plats i det lokala barnomsorgskooperativet, köpa färsk grönsaker från den gemensamma trädgården, låna ett verktyg från grannskapets verktygsbibliotek eller stödja det lokala konstkollektivet.

Detta skapar ett "**UBI Plus**"- eller **system med dubbla plånböcker**. Föreställ dig att ditt månatliga stöd på, säg, 10 000 kr anländer som **7 000 kr i kontanter** för hyra, räkningar och mat, och **3 000 i Hjärtan** avsedda för att stärka ditt lokalsamhälles omsorgsinfrastruktur.

AUBI-system med dubbla plånböcker

Månatlig utbetalning: 10 000 kr

Kontanter för:

- Bostadskostnader
- Transport
- Sjukvård

Hearts för:

- Barnomsorgskooperativ
- Gemensam odling
- Verktygsbibliotek

AUBI-systemet delar upp månatliga betalningar mellan traditionell valuta för globala behov och Hjärtan-krediter för lokala samhällstjänster.

Denna **slutna kretsloppsdesign** säkerställer att en del av den ekonomiska stimulansen förblir lokal, vilket skapar en stabil, förutsägbar kundbas för just de tjänster som bygger gemenskapens motståndskraft. Det är ett ekonomiskt verktyg som inte är utformat för utvinning, utan för att väva en starkare social väv. Denna vision kan låta ambitiös, men den bygger på en enkel, gräsrotsprocess som kan börja med bara några grannar och en gemensam idé.

Hur det fungerar: Från ett grannskapskooperativ till ett motståndskraftigt system

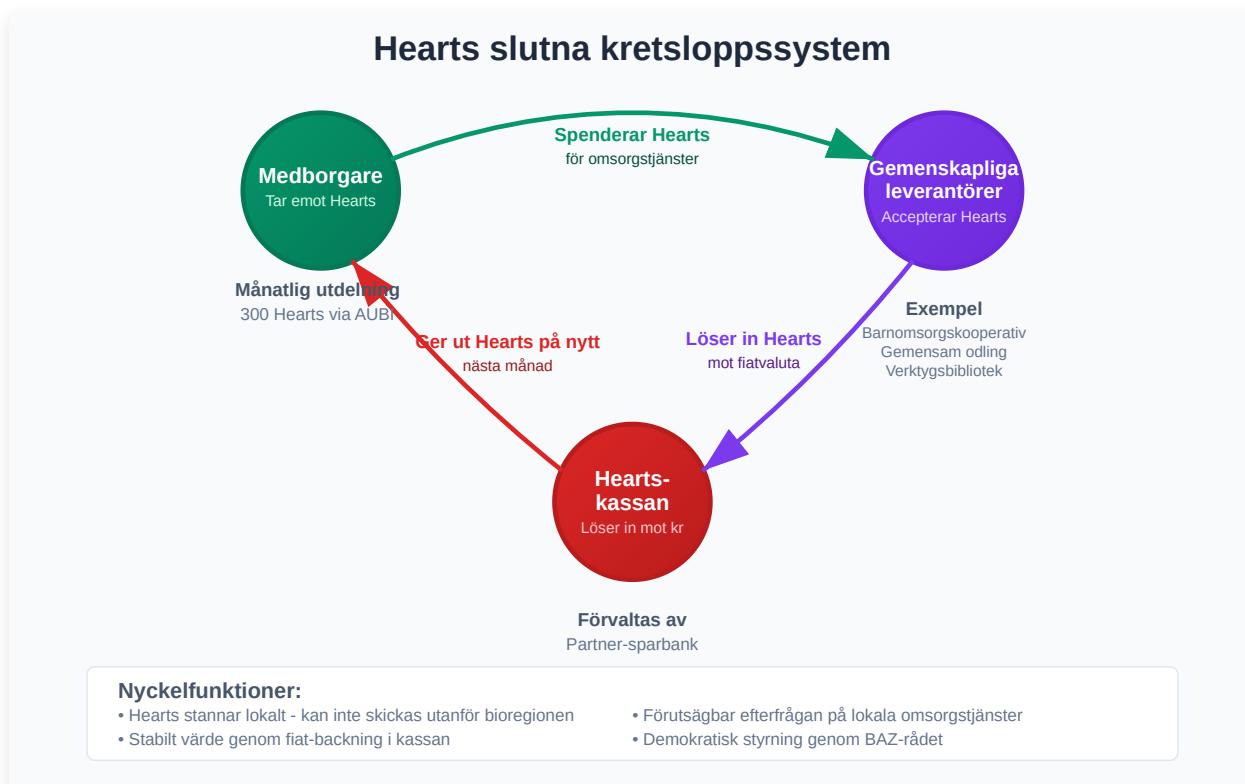
Denna vision om en omsorgsbaserad valuta börjar inte med ett dekret från regeringen. Den börjar med ett verkligt problem och en handfull grannar, en process vi kallar **BAZ Startpaket**.

Föreställ dig Maria, en karaktär från vitbokens slutsats, och fyra andra föräldrar i hennes grannskap som behöver prisvärd, pålitlig barnomsorg. De bildar en **sammankallande cirkel** och bestämmer sig för att skapa ett litet barnomsorgskooperativ. För att göra det ekonomiskt bärkraftigt skapar de en **proto-kassa** – ett enkelt, delat bankkonto – för att backa den första utgivningen av **Hjärtan**-krediter.

Deras kooperativ blir den första **gemenskapliga leverantören** i nätverket. Maria får sin månatliga **adaptiva universella basinkomst (AUBI)**-betalning som en dubbel plånbok: till exempel **7 000 kr i kontanter och 3 000 i Hjärtan**. Hon använder sina **Hjärtan** för att betala för sin plats i kooperativet, vilket garanterar det en stabil och förutsägbar kundbas som inte är beroende av den traditionella marknadens svängningar. Kooperativet kan sedan lösa in dessa **Hjärtan** från kassan mot kontanter för att köpa pysselmaterial och hälsosamma mellanmål.

När deras kooperativ växer och rekryterar andra lokala leverantörer – den gemensamma trädgården, en lokal konstnär, en cykelreparationsverkstad – formaliseras systemet. Ett demokratiskt **BAZ-råd** väljs för att sköta styrningen, och det enkla bankkontot utvecklas

till en formell **Hjärtan-kassa**, som förvaltas i samarbete med en lokal sparbank för att säkerställa stabil och pålitlig inlösen.

Hjärtan cirkulerar lokalt: medborgare spenderar dem hos gemenskapliga leverantörer, som löser in dem mot fiatvaluta, vilket möjliggör månatlig återutgivning.

Avgörande är att det finns ett parallellt system för att förhindra att vänlighet kommodieras. **Love Ledger** är en icke-monetär plattform där informella omsorgshandlingar – att hjälpa en granne med matinköp, vara mentor åt en tonåring – erkänns och fidas med tacksamhet, men aldrig omvandlas till en transaktion. Detta säkerställer att **Hjärtan stöder infrastrukturen för omsorg, medan Love Ledger hedrar andan av omsorg**.

Denna gräsrotsmodell visar hur en omsorgsekonomi kan byggas från grunden. Men den väcker också viktiga frågor: Hur skalar ett sådant system? Hur skiljer det sig från andra lokala valutor som har misslyckats? Och riskerar det inte att helt enkelt kommodifiera mänsklig vänlighet? Låt oss ta itu med dessa frågor direkt.

Direkta svar till skeptikerna (En mini-FAQ)

Denna gräsrotsmodell visar hur en omsorgsekonomi kan byggas från grunden, men den väcker viktiga frågor. Här är de vanligaste, med direkta svar.

"Men hur skalar detta bortom ett enda grannskap?" Strategin är inte ett enda jättekliv, utan en fasindelad **"bro till legitimitet."** Ett framgångsrikt gräsrotspilotprojekt, som styrs av ett **BAZ-råd**, kan samarbeta med befintliga, betrodda institutioner som lokala **sparbanker** och **kommuner**. BAZ kan erbjuda sig att hantera specifika kommunala tjänster (som parkskötsel eller fritidsverksamhet) mer effektivt med hjälp av Hjärtan-systemet. Detta omvandlar projektet från en "alternativ valuta" till ett sanktionerat, innovativt partnerskap mellan det offentliga och det gemensamma.

"Kommodifierar inte detta bara kärlek och relationer?" Detta är en avgörande etisk gräns. Systemet är utformat för att undvika detta genom att separera två funktioner:

- **Hjärtan** stöder **infrastrukturen för omsorg**. De betalar dig inte för att vara en god vän, men de kan betala hyran för den gemenskapslokal där vänner träffas, eller för materialet på barnomsorgskooperativet.
- **Love Ledger** hedrar **andan av omsorg**. Denna parallella, icke-monetära plattform är till för att erkänna informella vänliga handlingar – att hjälpa en granne, vara mentor åt en tonåring – med tacksamhet och socialt erkännande, aldrig med ekonomiskt värde.

"Hur skiljer sig detta från andra lokala valutor som har misslyckats?" De flesta lokala valutor kämpar med tre problem, vilka denna modell är utformad för att lösa:

1. **Värdeinstabilitet:** Hjärtan har ett stabilt värde eftersom de backas av en fiat-kassa som förvaltas av en partner-sparbank.
2. **Begränsad acceptans:** Nätverket byggs kring **gemenskapliga leverantörer** som tjänar omsorgsekonomin, med en garanterad kundbas från AUBI-distributionen.
3. **Brist på institutionellt stöd:** Modellen är utformad för att från början samarbeta med befintliga institutioner (sparbanker, kommuner), vilket ger legitimitet och stabilitet.

Slutsats: En inbjudan till en öppen utredning

Visionen om en omsorgsvaluta är inte en färdig produkt redo för global implementering. Det är en **rigorös forskningshypotes** om hur vi kan börja läka vårt ekonomiska systems djupaste brister.

Global Governance Frameworks är inte en stor institution som gör storslagna uttalanden. För närvarande är det ett dedikerat forskningsprojekt som utforskar och arkitekterar dessa möjligheter. Denna vitbok och detta inlägg är inte deklarationer; de är **inbjudningar att delta i en öppen utredning**. Vi tror att lösningen på den mångfacetterade krisen kräver en kollektiv intelligens som ingen enskild person eller organisation besitter.

Nästa steg är att testa denna hypotes i den verkliga världen. Vi söker aktivt partners för att hjälpa oss att gemensamt utforma och lära av en global portfölj av jämförande pilotprojekt. Det är här du kommer in.

- **Om du är förälder, konstnär eller samhällsorganisatör**, kan du testa dessa principer i den minsta skalan. Hur skulle en **sammankallande cirkel** se ut i ditt grannskap? Vilket omsorgsbaserat behov skulle du och några vänner kunna börja organisera er kring?
- **Om du är en småföretagare**, fundera på hur ditt arbete redan bidrar till omsorgsekonomin. Vad skulle krävas för att du skulle bli en **gemenskaplig leverantör**? Vilken typ av stöd skulle du behöva för att acceptera en gemenskapsbackad kredit som Hjärtan?
- **Om du är en lokal tjänsteman, forskare eller filantrop**, hjälп oss att vässa denna hypotes. Vilka är dess brister? Hur skulle forskningen kunna utformas mer rigoröst? Vi letar efter partners som kan hjälpa oss att utforma och finansiera de första verkliga pilotprojekten.

Målet är inte att bevisa att Hjärtan är den enda sanna lösningen. Målet är att gemensamt besvara frågan: Vilka typer av ekonomiska system kan framgångsrikt erkänna, värdesätta och upprätthålla det omsorgsarbete som upprätthåller oss alla?

Delta i utredningen på **globalgovernanceframeworks.org**.